

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי ט' בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ג

1. **משנה - מה החילוק בין המודר הנאה מחבירו למודר הימנו מאכל?**
 א. דריסת רגל לעבוד ברשותו של המדיר, ב. להשתמש בכלים של המדיר שאין תשמישם לצורך מאכל כגון חלוק וטבעת וטלית, שמודר הנאה אסור ומודר מאכל מותר. אבל כלים שתשמישם לצורך מאכל כגון נפה וכברה וריחים ותנור אסור גם המודר ממאכל.
 ופירושו - שהתנא האוסר מודר הנאה בדריסת רגל הוא ר"א הסובר אפי' ויתור אסור במודר הנאה.
2. **מדוע לא ישאילנו כברה, הרי נדר רק על מין מאכל?**
 א. **רשב"ל** - מדובר שאמר הנאת מאכלך עלי, וכלול בזה כל הנאה המביאה לידי אכילה.
ונדחה: יתכן שכוונתו בזה שלא יהנה מגוף המאכל בשום אופן אפילו שלא ילעוס חיטין ויתן על מכתו.
 ב. **רבא** - באומר הנאה המביאה לידי מאכלך עלי.
3. **אלו כלים נוספים נחשבים הנאה המביאה לידי אכילה?**
רב פפא: שק להביא פירות, וחמור להביא עליו פירות, ואפילו סל פשוט שמניחים בו פירות.
 ונסתפק רב פפא לגבי סוס לרכוב עליו, וטבעת ליראותו בה, שעיי"ז יתנו לו מנה יפה האם נחשב הנאה המביאה לידי מאכל.
ורצו להוכיח ממשנתנו שמשאיל חלוק טלית ונזמים, ואם שלא ליראותו בהן, פשיטא, אלא בהכרח מותר להשאילו אפילו ליראותו בהן.
ונדחה: מדובר שלא ליראותו, ואגב ששנה ברישא את הכלים שלא ישאילנו, שנא בסיפא את הכלים שמשאילו.
4. **משנה - האם מותר למודר מאכל לשאול מהמדיר דברים שאין עושים בהם אוכל נפש?**
 במקום שהדרך להכיר דברים אלו, אסור, כיון שבדמי השכירות שהרוויח יוכל לקנות מאכל.
5. **משנה - אלו מעשים שנינו שיכול המדיר לעשות למי שמודר ממנו הנאה?**
 מותר למדיר לשקול מחצית השקל עבורו. לפרוע את חובו, ולהחזיר לו את אבידתו.
 במקום שנוטלין שכר על השבת אבידה, ואין המחזיר רוצה לקבל השכר, תפול הנאה להקדש.
6. **מי שהלך למדינת הים, ועמד אחד ופירנס את אשתו, האם יכול המפרנס לתבוע אח"כ את הבעל?**
חנן אמר: איבד את מעותיו, והסכים עמו ר' יוחנן בן זכאי שהמפרנס הניח מעותיו על קרן הצבי.
נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו: ישבע כמה הוציא ויטול. והסכים עמם ר' דוסא בן הרכינס.
7. **מה הטעם שמותר למדיר לפרוע חוב עבור המודר ולא נחשב שמהנהו מנכסיו?**
 א. **רב הושעיא** - התנא סובר כשיטת חנן שפרעון החוב נחשב רק כ'אברוחי ארי', מניעת הפסד.
 ב. **רבא** - התנא סובר אף כבני כה"ג וכאן מדובר כשהתנה המודר עם המלוה שלא יוכל לכופו לפרוע החוב, אלא יפרענו כשירצה.
רבא לא אמר כרב הושעיא, כדי להעמיד המשנה כדברי הכל.
רב הושעיא לא אמר כרבא, כיון שלבני כהנים גדולים אף ככה"ג לא יפרע עבורו גזירה שמא יפרע גם בלוה ע"מ לפרוע.

מחלוקת ר' אמי ור' אסי, תובא בדף הבא.